

תורה שבעל-פה

בית, חינוך ומשפחה – יחידה לעולים חדשים

יחידת לימוד אחת

הוראות לנבחן

א. משך הבחינה: שעה ורבע.

ב. מבנה השאלון ומפתח ההערכה: בשאלון זה שני פרקים.

פרק ראשון	—	(16x4)	—	64	נקודות
פרק שני	—	(12x3)	—	36	נקודות
או:					
פרק שלישי	—	(12x3)	—	36	<u>נקודות</u>
סה"כ	—			100	נקודות

ג. חומר עזר מותר בשימוש: מילון עברי-לועזי / לועזי-עברי.

ד. הוראות מיוחדות: אין.

כתוב במחברת הבחינה בלבד, בעמודים נפרדים, כל מה שברצונך לכתוב כטיוטה (ראשי פרקים, חישובים וכדומה).
רשום "טיוטה" בראש כל עמוד טיוטה. רישום טיוטות כלשהן על דפים שמחוץ למחברת הבחינה עלול לגרום לפסילת הבחינה!

ההנחיות בשאלון זה מנוסחות בלשון זכר ומכוונות לנבחנות ולנבחנים כאחד.

ב ה צ ל ח ה !

/המשך מעבר לדף/

ה ש א ל ו ת

פרק ראשון (64 נקודות)

ענה על ארבע מן השאלות 1-5 (לכל שאלה – 16 נקודות).

1. מצוות "פרו ורבו"

- א.** הקב"ה ציווה על בני האדם "פרו ורבו".
מתי יוצא אדם ידי חובת המצווה? כתוב שתי דעות, וציין לפי איזו מן הדעות נפסקה ההלכה.
(9 נקודות)
- ב.** (1) אדם קיים את מצוות "פרו ורבו", ואף על פי כן הוא מצווה להוליד עוד ילדים, כל עוד יש לו כוח. הסבר מדוע.
(2) מדוע אישה פטורה ממצוות "פרו ורבו"?
(7 נקודות)

2. מתי להינשא?

- א.** חז"ל הדריכו את האדם להקדים פרנסה לנישואין.
(1) הסבר כיצד למדו חז"ל הדרכה זו מן הפסוקים.
(2) מהי המטרה של הדרכה זו?
(10 נקודות)
- ב.** כיום אנשים רבים מקדימים נישואין לפרנסה.
מהו ההסבר לכך? (6 נקודות)

3. קידושין ונישואין

- א.** בגמרא כתוב שהאמורא רב העניש ב"מכת מרדות" אדם שקידש אישה בלי "שידוכין".
(1) מה הם "שידוכין"?
(2) מדוע אסרו חכמים לקדש בלי "שידוכין"?
(7 נקודות)
- ב.** (1) מדוע חופה וקידושין צריכים להיות בנוכחות אנשים רבים?
(2) "הרי את מקודשת לי" – מהי כוונת המילה "מקודשת" בהקשר זה?
(9 נקודות)

4. חובות האיש לאשתו

- א. התורה מחייבת את האיש בשלוש חובות כלפי אשתו. כתוב אותן בלשונך. (6 נקודות)
- ב. (1) "עיקר הכתובה" הוא סכום כסף מסוים שנרשם בכתובה. מדוע נקבע דווקא סכום זה?
- (2) הסבר כיצד הכתובה יכולה לסייע למנוע גירושין.
- (10 נקודות)

5. חינוך ילדים לתורה ולמצוות

- א. "כה תאמר לבית יעקב ותגיד לבני ישראל" (שמות, י"ט, ג').
- " כה תאמר לבית יעקב' - אלו הנשים, 'ותגיד לבני ישראל' - אלו האנשים".
- (שמות רבה, פרשה כ"ח, ב')
- מדוע הנשים קודמות לאנשים בפסוק? כתוב שתי תשובות. (6 נקודות)
- ב. הרב שאול ישראלי הבחין בין השלב שבו האב חייב ללמד את בנו לקיים כל אחת מן המצוות ובין השלב שבו "מצווה זו מוטלת גם על הילד עצמו".
- (1) הדגם באמצעות מצוות ציצית את שני השלבים בחינוך הילד לקיים מצוות.
- (2) הסבר את התועלת שיש בכל אחד מן השלבים האלה לחינוך הילד.
- (10 נקודות)

עליך לענות על פרק שני או על פרק שלישי לפי התכנים שלמדת.

פרק שני (36 נקודות)

אם למדת **פרקים א-יא מהחוברת**, ענה על שלוש מן השאלות 6-9 (לכל שאלה – 12 נקודות).

6. יצר ויצירה ובניית הבית

- א. (1)** כתוב הסבר לאיסור קרבה (איסור נגיעה) של חבר וחברה.
(2) ריקודים מעורבים של גברים ונשים אסורים, אף אם אין שום מגע בין הרוקדים לרוקדות.

כתוב סיבה אחת לאיסור זה.

(7 נקודות)

- ב. (1)** כך נכתב על יצחק אבינו: "ויקח את רבקה ותהי לו לאשה וַיֵּאָהֱבָהּ" (בראשית, כ"ד, ס"ז).
 מה הפסוק הזה מלמד על האהבה בחיי נישואין? (5 נקודות)

7. טומאה וטהרה – הליכות בני זוג בימים שהם אסורים זה על זה

- א. (1)** בתחילה פסקו שאסור לנשים להתקשט ולהתאפר בימי הנידה.
 הסבר את הסיבה לאיסור זה.

- (2)** לאחר זמן התירו לנשים להתקשט ולהתאפר בימי הנידה. הסבר את הסיבה להיתר.
 (6 נקודות)

- ב. (1)** "הגבורה של הנער הצעיר עולה על גבורת אלכסנדר מוקדון ונפוליאון".

(הרב יוסף דב הלוי סולובייצ'יק)

מהי הגבורה של "הנער הצעיר", ובמה היא עולה על הגבורה של האחרים? (6 נקודות)

8. כיסוי ראש

- א. (1)** אישה נשואה חייבת לכסות את ראשה.

מהו החיוב מן התורה, ומה הוסיפו חכמים על חיוב זה? (7 נקודות)

- ב. (1)** כתוב הסבר אחד לחובה של אישה נשואה לכסות את ראשה. (5 נקודות)

9. שאלות קצרות

ענה בקצרה על שלושה מן הסעיפים א-ד (לכל סעיף – 4 נקודות).

א. מהי "חופה"? כתוב שני הסברים.

ב. מה הם "קידושי שחוק", ומה אישה צריכה לעשות כדי להימנע מתסבוכת הכרוכה בקידושים אלה?

ג. מהי בדיקת "הפסק טהרה", ומה הם "שבעה נקיים"?

ד. הסבר את המושג "אישה עגונה", וכתוב דוגמה להקלה אחת בהלכה שמטרתה להתיר אישה מעגינותה.

/המשך בעמוד 6/

עליך לענות על פרק שני או על פרק שלישי לפי התכנים שלמדת.**פרק שלישי** (36 נקודות)

אם למדת **פרקים א-ו, י-יד מהחוברת**, ענה על שלוש מן השאלות 10-13 (לכל שאלה — 12 נקודות).

10 . יצר ויצירה ובניית הבית

- א. (1)** פתוב הסבר לאיסור קרבה (איסור נגיעה) של חבר וחברה.
- (2)** ריקודים מעורבים של גברים ונשים אסורים, אף אם אין שום מגע בין הרוקדים לרוקדות.
- פתוב סיבה אחת לאיסור זה.
- (7 נקודות)

- ב.** כך נכתב על יצחק אבינו: "ויקח את רבקה ותהי לו לאשה ויִאָהֶבָה" (בראשית, כ"ד, ס"ז). מה הפסוק הזה מלמד על האהבה בחיי נישואין? (5 נקודות)

11 . התנהלות משפחה

- א.** יעקב אבינו רצה לעזוב את בית לבן ולחזור לארץ-ישראל, ושוחח על כך עם נשותיו. מה אפשר ללמוד משיחה זו על הקשר הרצוי של אדם עם בני ביתו? (6 נקודות)
- ב.** כיום נשים עובדות, ובכך הן שותפות בפרנסת המשפחה. מהו השילוב המומלץ בין ניהול חיי משפחה ובין פרנסה? בתשובתך ציין שתי תקופות בחיים של אם המשפחה. (6 נקודות)

12 . טומאה וטהרה — הליכות בני זוג בימים שהם אסורים זה על זה

- א. (1)** בתחילה פסקו שאסור לנשים להתקשט ולהתאפר בימי הנידה. הסבר את הסיבה להיתר.
- (2)** לאחר זמן התירו לנשים להתקשט ולהתאפר בימי הנידה. הסבר את הסיבה להיתר. (6 נקודות)
- ב.** "הגבורה של הנער הצעיר עולה על גבורת אלכסנדר מוקדון ונפוליאון". (הרב יוסף דב הלוי סולובייצ'יק)
- מהי הגבורה של "הנער הצעיר", ובמה היא עולה על הגבורה של האחרים? (6 נקודות)

13. שאלות קצרות

ענה בקצרה על שלושה מן הסעיפים א-ד (לכל סעיף – 4 נקודות)

- א. מהי "חופה"? כתוב שני הסברים.
- ב. הסבר את המושג "אישה עגונה", וכתוב דוגמה להקלה אחת בהלכה שמטרתה להתיר אישה מעגינותה.
- ג. אדם צריך לצמצם את ההוצאות הכספיות שלו, ולא לבזבז כסף. כתוב שתי סיבות לכך.
- ד. מהי בדיקת "הפסק טהרה", ומה הם "שבעה נקיים"?

בהצלחה!

זכות היוצרים שמורה למדינת ישראל
אין להעתיק או לפרסם אלא ברשות משרד החינוך